

Türkiye'de Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi (2002-2011)¹

An Overview of Postgraduate Thesis Within The Field of Pre-School Education in Turkey (2002-2011)

Berat AHİ²

A. Oğuzhan KILDAN³

Alındığı Tarih: 18.02.2013, Yayınlandığı Tarih: 18.11.2013

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de okul öncesi eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesidir. Bu bağlamda son on yıl içerisinde yapılan 77 lisansüstü tezi çeşitli açılardan gruplandırılmıştır. Bu araştırma, nitel bir araştırma olup veriler doküman incelemesi teknigiyle toplanmıştır. Araştırmanın örneklemi amaçsal örneklem stratejilerinden biri olan ölçüt örneklem ile belirlenmiştir. Ulaşılan tezleri incelemek üzere araştırmacılar tarafından çalışmanın amacına yönelik bir "Tez İnceleme Formu" geliştirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde frekans (f)tan yararlanılmış ve veriler grafikler üzerinde gösterilmiştir. Araştırma sonucunda okul öncesi eğitim alanında on farklı üniversiteden toplam 77 tezin yürütüldüğü, tezlerde çalışma grubunun sıkılıkla çocukların olduğu, tanımlayıcı ve fark istatistiklerinden faydalandığı, tezlerin büyük bir bölümünün herhangi bir destek alınmadan yapıldığı ve çalışma alanı olarak Türkiye genelinde çok az sayıda ilde çalışmaların yürütüldüğü bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: okul öncesi eğitim, lisansüstü tezler, yüksek lisans tezi, doktora tezi, tez inceleme.

Abstract

The purpose of this study is to investigate the post-graduate theses in the field of pre-school education in Turkey. In this context 77 graduate theses done in the last decade will be grouped in several ways and will guide future research methods. The sample of the study was determined with criterion sampling which is one of the purposively sampling strategies. "Thesis Examination Form" was developed by the researchers for the purpose of the study to examine the theses than are reached. The frequency (f) was used in data analysis process and displayed on graphs. As a result of the research findings, it was found that total 77 theses from different universities were carried out in the field of pre-school education, mostly children were studied with these theses, quantitative research techniques were widely used, a descriptive and differential statistics were benefited, majority of theses were made without any support and studies were conducted in very few cities as a study area in Turkey.

Keywords: pre-school education, postgraduate thesis, postgraduate thesis, dissertation, thesis examination.

Giriş

Türkiye'de erken çocukluk eğitimindeki (EÇE) gelişmeler incelendiğinde köklerinin Osmanlı İmparatorluğu'na kadar gittiği görülür. Osmanlı İmparatorluğu döneminde özellikle II. Meşrutiyet'in hemen öncesinde EÇE'ye yönelik önemli gelişmeler yaşanmıştır. Özellikle Satı Bey'in onderliğinde İstanbul'da kurulan çocuk yuvası bir dönüm noktasıdır (Güven &

¹ Bu çalışma 12-15 Eylül 2012 tarihleri arasında Çukurova Üniversitesi, Adana'da düzenlenen 3. Uluslararası Okul Öncesi Eğitim Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Arş. Gör., Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği ABD, beratahi@gmail.com

³ Yrd. Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği ABD, aokildan@kastamonu.edu.tr

Azkeskin, 2010). Bu okulda Frobel ve Montessori gibi dönemin hâkim görüşleri uygulanmıştır. 1914 yılında Eğitim Bakanlığı tarafından ilk kez EÇE için para ayrılmış ve İstanbul'da on okulun yapılması planlanmıştır. Ardından çıkarılan yasalarla EÇE'nin gelişimi desteklenmeye çalışılsa da, imparatorluğun son dönemi olması nedeniyle yaşanan sıkıntılar hedeflere ulaşılmasını engellemiştir (Oktay, 2000; Sakin, 2010).

Cumhuriyet'in ilk yıllarda maddi imkânsızlıklar dolayısıyla EÇE uzun bir dönem geri planda kalmıştır. Bu durum 1949 yılında yapılan IV. Milli Eğitim Şurası'na kadar devam etmiştir. Bu surada aile eğitimi üzerinde durulmuştur. V. Milli Eğitim Şurası'nda okul öncesi eğitim kurumlarının açılmasına yönelik kararlar alınmıştır. Milli Eğitim Şuraları'nda EÇE açısından yaşanan en önemli gelişme 1974 yılında yapılan X. Milli Eğitim Şurası'nda okul öncesi eğitimin amaçlarının ve görevinin yeniden belirlenmesi olmuştur. XIV. Milli Eğitim Şurası'nın iki temel gündem konusundan birisi de okul öncesi eğitimidir (Oktay, 2000). Son olarak 2006 yılında yapılan XVII. Milli Eğitim Şurası'nda okul öncesi eğitimin gelişmesi ve desteklenmesi için alınması gereken önlemler karara bağlanmıştır (Güven ve Azkeskin, 2010).

EÇE'de yaşanan gelişmeler kalkınma planlarına da yansımıştır. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında okul öncesi eğitimden bahsedilmiştir. Üçüncü ve Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planlarında okul öncesi eğitim modeli üzerine çalışmalar yürütülmüştür. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planında okul öncesinde okullaşma oranı %10 olarak hedeflenmiştir. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında da okul öncesini geliştirmeye yönelik tedbirler alınmıştır (Oktay, 2000). Bugünü de içinde barındıran IX. Beş Yıllık Kalkınma Planında okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması, öğretmen yetiştirmeye kalitesinin arttırılması ve fiziki imkânların geliştirilmesi hususunda kararlar alınmıştır (Güven ve Azkeskin, 2010).

EÇE'nin gelişimine benzer olarak okul öncesi kurumlara öğretmen yetiştirmenin tarihi de çok eskilere dayanmaktadır. Şişman (2005)'a göre Cumhuriyetten önce Anadolu'da Selçuklu Devleti ve Osmanlı İmparatorluğu dönemlerinde öğretmen yetiştirmeye konusunda önemli gelişmeler yaşanmamıştır. Bu dönemlerde çocukların törelerin gerektirdiği gibi aileleri tarafından eğitilmekteydi ve çocuğun eğitiminden ailesi sorumluydu (Dağlıoğlu, 2012; Sakin, 2010). Cumhuriyet dönemi ile okul öncesi öğretmeni yetiştirmesi konusunda önemli gelişmeler yaşanmıştır. 1927 yılında kız muallim mektebi mezunu iki kişi anaokulu öğretmenliği alanında yetişmesi amacıyla Avrupa'ya gönderilmiştir. Bu durum 1933 yılına kadar devam etmiştir. Kadının iş hayatına girmeye başladığı 1960'lı yıllarda okul öncesine

öğretmen yetiştirmek için yeni önlemler alınmıştır. Yedinci Milli Eğitim Şurası'nda anaokullarına öğretmen yetiştirmek amacıyla dört kız enstitüsünde akşam kursları açılmıştır. 1964 yılında Kız Meslek Liseleri'nde “Çocuk Gelişimi ve Bakımı” bölümü açılmıştır. 1981 yılında Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) kurulmuştur. Böylece öğretmen yetiştirme programları üniversitelerin himayesine bırakılmıştır. Ancak okul öncesi öğretmenliği iki yıllık ön lisans düzeyinde bırakıldığından istenilen düzeye ulaşamamıştır. 1998-1999 öğretim yılında lisans düzeyine çıkarılan okul öncesi öğretmenliği programları ilk mezunlarını 2002 yılında vermiştir (Dağlıoğlu, 2012). Yaklaşık on yıllık bu süreçte okul öncesi öğretmenliği lisans programları eğitim fakültelerinin önemli programlarından biri haline gelmiştir. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin 2011 yılı verilerine göre bugün toplam 57 eğitim fakültesinde (50'si devlet, 7 tanesi vakıf üniversitesi) okul öncesi öğretmenliği programı yürütmektedir. Tarih boyunca eğitimde yaşanan bu değişimler toplumun her alanında etkisini hissettirmektedir.

Her toplum sürekli bir değişim içindedir. Kültürel ve toplumsal alanda değişimler görünür etkilere sahiptir. Toplumların yapısında meydana gelen bu değişimlere toplumsal değişimler denir ve bu değişimlere yön veren, değişimlerin aracı olan ve değişimleri yönlendiren çeşitli etmenler vardır. Bu etmenler içinde eğitimin ayrı bir yeri ve önemi vardır (Kuyumcu ve Erdoğan, 2008). Türk eğitim sistemi 2005 yılından itibaren reform niteliğinde değişime uğramaktadır. Bu reformlardan biri de okul öncesi eğitimin zorunlu hale getirilmesidir. Her ne kadar 2012 yılında yapılan değişiklikle okul öncesi eğitim zorunlu eğitim kapsamından çıkarılmış olsa da, halkın bilinçlenmesi, devletin ve sivil toplum kuruluşlarının (STK) desteklemesi sonucu okul öncesi eğitim önemini her geçen gün artırmaktadır. Bu önem eğitimin önemli bir paydaşı olan yüksekokremin ve dolayısıyla üniversitelerin programlarında değişikliklere neden olmuştur. Üniversitelere bağlı enstitülerde lisansüstü eğitimler yürütmekte ve her yıl birçok tez alanyazına katılmaktadır. Bilimsel araştırmalar, tüm disiplinlerde olduğu gibi eğitim bilimleri içinde gelişimin ön koşuludur. Herhangi bir bilim dalında yapılan araştırmalara dair nicelik ve nitelik bilgisi, o alanın konumu ile ilgili açıklayıcı bilgiler içerir (Yıldız, 2004). Bu alanlarda yapılan araştırmaların en kapsamlı alanda yapılan yüksek lisans ve doktora tezleridir. Lisansüstü çalışma yapmanın anlamı; süresi içinde tek başına geniş bir araştırma yaparak yetenekleri geliştirmek, geniş rapor hazırlama becerisini ilerletmektir (Bakioğlu ve Gürdal, 2001). Bir bilim dalında yapılan araştırmaların sayısının artması, bu araştırmaların belirli niteliklere göre derlenmesini ve genel bir bakış açısının sağlanması zorunlu kılmaktadır. Hart (2000) bu zorunluluğun

nedenlerini; nelerin yapıldığını ve ne yapılması gerektiğini ortaya koymak, konuya yönelik değişkenleri tespit etmek, alana ilişkin bakış açısı kazanmak, konunun içeriğini oluşturmak, tezlerde kullanılan araştırma yöntem ve tekniklerini ortaya koymak olarak sıralamaktadır.

Alanyazın incelendiğinde çeşitli bilim dallarında ve anabilim dallarında lisansüstü tezlerin derlenmesine yönelik çalışmaların yapıldığı tespit edilmiştir. Yıldız (2004) yaptığı araştırmada yetişkin eğitimimeye yönelik Boğaziçi ve Ankara Üniversitelerinde gerçekleştirilen 110 lisansüstü tezi incelemiştir. Araştırma sonucunda Türkiye'deki yetişkin eğitimi araştırmalarının oldukça az sayıda olduğu, araştırmalarda betimsel tarama modeline aşırı bir ilginin olduğu, yetişkin eğitimi araştırmalarında pozitivist paradigmın etkili olduğuna ve verilerin analizinde ağırlıklı olarak betimsel istatistikler kullanıldığı tespit etmiştir.

Bertan ve arkadaşları (2009) Türkiye'de erken çocukluk gelişiminin sağlık ve eğitim boyutu ile ilgili 2000-2007 yılları arasında yapılan bilimsel çalışmaların derlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla 326 çalışmayı incelemiştir. Araştırmada, çocuklara yönelik verilen eğitimlerin süresinin çok kısa olduğu, yapılan çalışmaların sayıca yetersiz olduğu, gelişime yönelik çalışmaların sayısının artması gerektiği, araştırmaların kapsamının anne, baba ve öğretmenleri kapsadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Tarman, Acun ve Yüksel (2010) Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Eğitimi alanındaki yüksek lisans ve doktora tezlerinin birbirlerine etkilerini, benzer konular üzerine çalışma yapan araştırmacıların yapılmış diğer araştırmalardan ne kadar haberdar olduklarını ve araştırmacıların farkındalık düzeyleri ile birlikte tezlerin genel amaçlarını tespit etmeyi amaçlamışlardır. Bu amaç doğrultusunda 335 tezi incelemiştir. Araştırma sonucunda, Sosyal Bilgiler Eğitimi tezlerinin konularının genel bir çerçeve içinde kaldığı ve nadir olarak bu çerçevenin dışına çıktıığı tespit edilmiştir.

Altun, Şendil ve Şahin (2011) Türkiye'de erken çocukluk eğitimi alanında yapılan tezleri incelemiştir. Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan 1987- 2010 tarihleri arasında yapılmış 415 tezi doküman analizi tekniği ile incelemiştir. Yapılan araştırma sonucunda Türkiye'de erken çocukluk eğitimi üzerine yapılmış tezlerin büyük çoğunluğu eski ve köklü üniversitelerin bünyesinde yapıldığı ve "tarım" gibi çok farklı alanlardan erken çocukluk eğitimimeye yönelik araştırmaların yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca yapılan tezler erken çocukluk eğitiminin çok dar bir alanına sıkışmış gözükmektedir. Kültürel çeşitlilik, ölçme, değerlendirme, babanın eğitime katılımı, İnternet, çocuk hakları gibi konularda herhangi bir çalışmanın yapılmadığı tespit edilmiştir.

Baba, Öksüz, Çevik ve Güven (2011) yaptıkları araştırmada Türkiye'de Sınıf Öğretmenliği alanında yapılmış lisansüstü tezleri belirledikleri ölçütlerle göre değerlendirmişlerdir. Araştırma kapsamında 444 tezi incelemiştir. Araştırma sonucunda alanda yapılan çalışmaların tekrarının önlenmesi, etkili ve verimli yönlendirmelerle daha özgün konulara yönelik gereği sonucuna ulaşmışlardır.

Can Yaşar ve Aral (2011)'ın yaptığı araştırmada ise araştırmacılar okul öncesinde drama alanında yapılan toplam 40 tezi incelemiştir. İnceleme sonucunda dramanın okul öncesi eğitimde kullanımına yönelik çalışmaların sayıca çokluğuna dikkat çekilmiştir. Yüksek lisans tezlerinde genel olarak dramanın dil-iletişim becerileri, sosyal-duygusal gelişim, fen ve matematik becerilerinin geliştirilmesi konusunda çalışıldığını; doktora tezlerinde ise ağırlıklı olarak dil gelişimi, sosyal gelişim, işitsel muhakeme ve yaratıcılık temalarına değinildiği sonucuna ulaşmıştır. Yapılan alanyazın incelemesinde okul öncesi eğitiminde tezlerin ayrıntılı incelenmesine yönelik araştırmaların sayıca azlığı (örn. Altun, Şendil ve Şahin, 2011) dikkat çekmektedir. Okul öncesi eğitimi gibi hızla gelişen ve akademik çalışmaların her geçen gün sayıca artış gösterdiği bir alanda, araştırmacılara güncel verilerin sunulmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmada Ulusal Tez Merkezi'nde yer alan tezlerin bu araştırmamanın yapıldığı süre içerisindeki tüm çalışmaları kapsadığı düşünüldüğünde, araştırmamanın mevcut durumu ortaya koyması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmamanın Amacı

Bu araştırmamanın amacı, Okul Öncesi Eğitimi alanında yapılmış olan lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenlerle analizini yaparak bundan sonra yapılacak çalışmalara yeni bir bakış açısı getirebilmek ve farklı fikirlerle okul öncesi eğitimi alanına katkı konulmasını sağlamaktır. Bu araştırmada aşağıdaki alt amaçlara ulaşılması hedeflenmektedir.

1. Okul öncesi eğitimi alanında yer alan tezlerin türleri nedir?
2. Okul öncesi eğitimi alanında yer alan tezlerin yürütüldüğü üniversiteler hangileridir?
3. Okul öncesi eğitimi alanında yer alan tezler hangi yıllarda yazılmıştır ve dağılımları nasıldır?
4. Okul öncesi eğitimi alanında yer alan tezlerin konularına göre nasıl dağılmıştır?
5. Okul öncesi eğitimi alanında yer alan tezlerde hangi gruplarla çalışılmıştır?
6. Okul öncesi eğitimi alanında yer alan tezlerde kullanılan araştırma türleri nelerdir?

7. Okul öncesi eğitimi alanında yer alan tezlerde kullanılan veri toplama yöntemleri nelerdir?
8. Okul öncesi eğitimi alanında yer alan tezlerde kullanılan istatistikler nelerdir?
9. Okul öncesi eğitimi alanında yer alan tezlerin desteklenme dağılımı nasıldır?
10. Okul öncesi eğitimi alanında yürütülen tezlerin çalışıldığı illerin dağılımının nasıldır?

Yöntem

Araştırma Modeli

2002-2011 yılları içerisinde hazırlanmış tezlerin olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde incelenmesini amaçlayan bu araştırmada, tarama modelinde betimsel araştırma deseni tercih edilmiştir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2009). Söz konusu tezler incelenirken nitel veri toplama yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini 2002-2011 yılları arasında okul öncesi eğitimi alanında hazırlanmış tezler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi amaçsal örneklem stratejilerinden biri olan ölçüt örneklem ile belirlenmiştir. Bu araştırmada ölçüt; tezlerin 2002-2011 yılları arasında yapılmış olması ve Yükseköğretim Kurulu Tez Dokümantasyon Merkezi’nde okul öncesi eğitimi anabilim dalında kayıtlı olmalarıdır.

Araştırma kapsamında Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı bünyesinde hazırlanmış ve Yükseköğretim Kurulu Tez Dokümantasyon Merkezine kayıtlı 77 tez incelenmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında öncelikle YÖK’ün internet sitesinde yer alan ulusal tez merkezi sayfasında anabilim dalı Okul Öncesi Eğitimi ve Okul Öncesi Öğretmenliği olarak kaydedilmiş tezler indirilmiştir. Erişime kapalı olan tezlerin bir kısmı, araştırmacılar tarafından yürütüldükleri üniversitelerin kütüphanelerinden temin edilmesine rağmen bazı tezlerin bütününe ulaşlamamıştır. Ulaşılamayan tezlerin özetlerinden faydalanılmıştır. Özetlerinden istenilen verilere ulaşlamayan tezler araştırma kapsamından çıkarılmıştır.

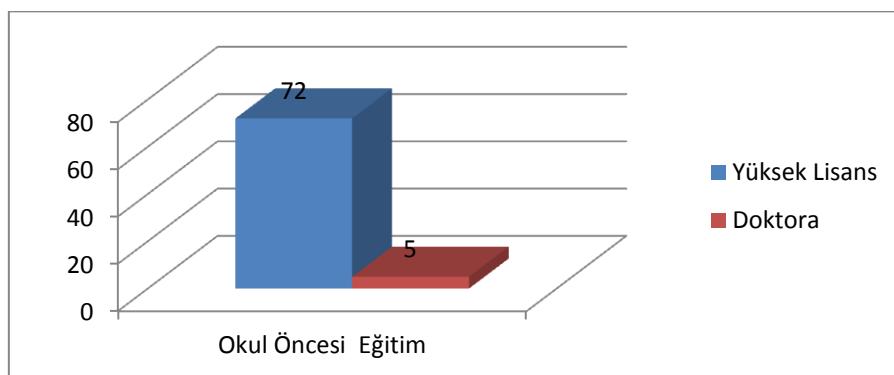
Verilerin Analizi

Ulaşılan tezleri incelemek üzere araştırmacılar tarafından çalışmanın amacına yönelik bir “Tez İnceleme Formu” geliştirilmiştir. Formun geliştirilmesinde ilgili alanyazın taramış, başka alanlarda yapılan benzer çalışmaların veri toplama araçları dikkatle incelenmiştir. Geliştirilen bu formda tezlerin yılı, türü, yürütüldüğü üniversite, tezin konusu, tezin çalışma grubu, araştırmnanın türü, tezde kullanılan veri toplama aracının türü, veri analizinde kullanılan istatistikler, tezlerin proje desteği alma durumu, araştırmnanın yapıldığı il hakkında bilgiler mevcuttur. Araştırmada yer alan tezlerin sayısı 100’ün üzerinde olmadığından veri analizinde yüzde (%) kullanılmamış, verilerin çözümlenmesinde frekans (f)tan yararlanılmış ve veriler grafikler üzerinde gösterilmiştir.

Bulgular

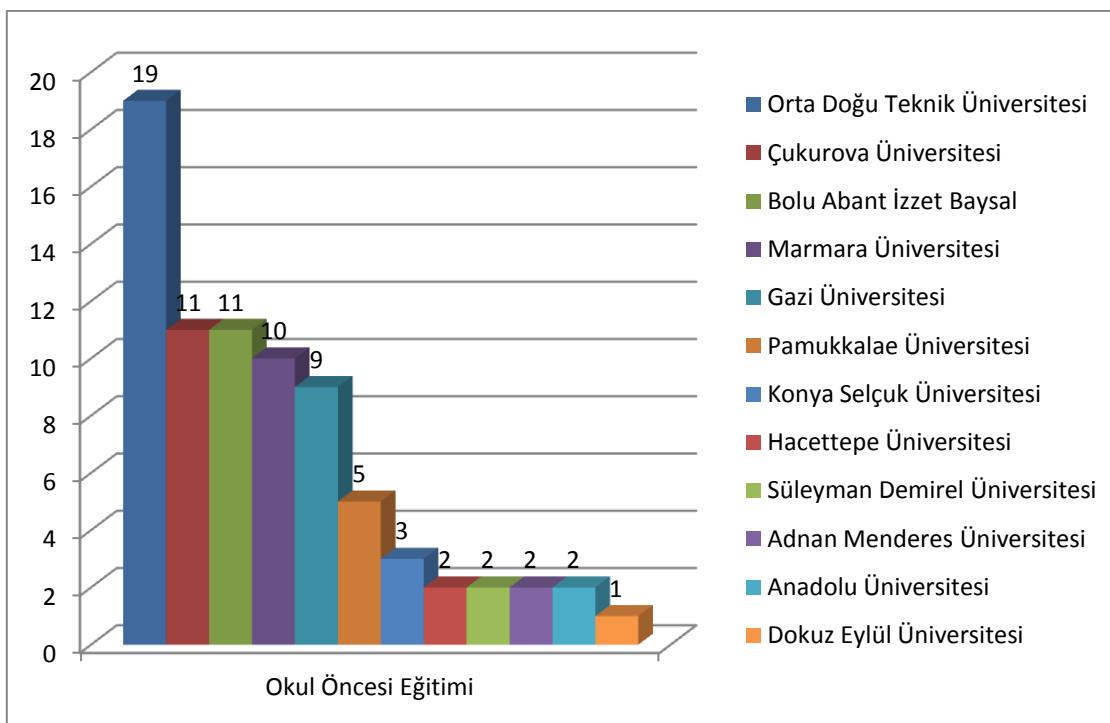
Son on yılda okul öncesi eğitimi alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin ayrıntılı olarak incelenmesi amaçlanan bu araştırma kapsamında ulaşılan tezlerden elde edilen verilere yönelik bulgu ve yorumlar araştırmnanın bu kısmında yer almaktadır.

Tez Türleri

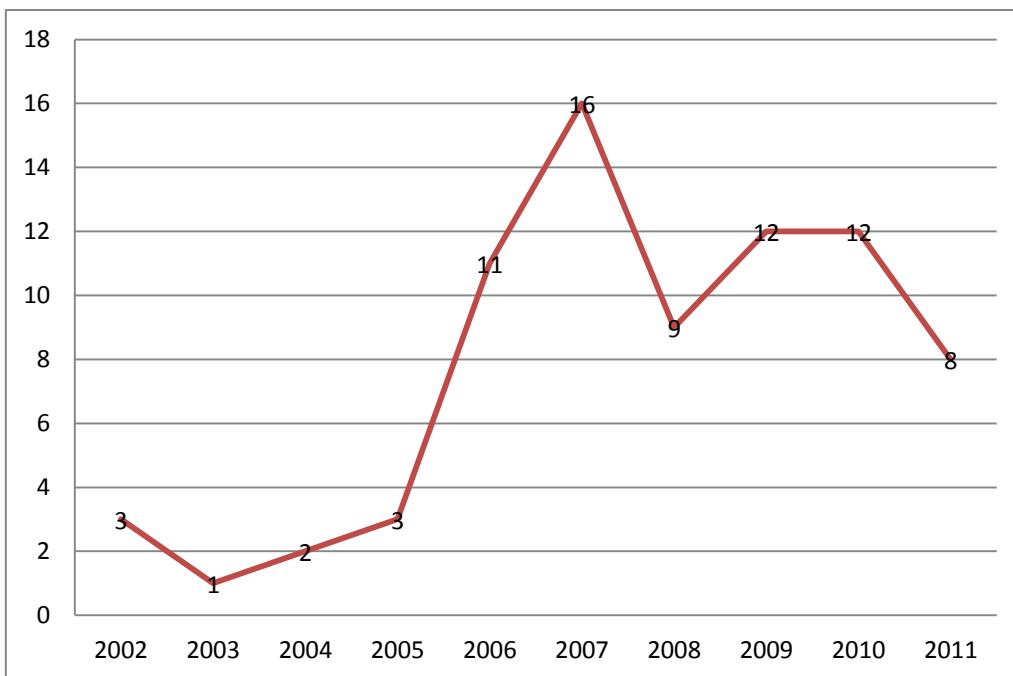
Grafik 1. Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yer Alan Tezlerin Türleri

Grafik 1 incelendiğinde alanyazında mevcut tezlerin çok büyük bir kısmını ($f=72$) yüksek lisans tezlerinin oluşturduğu görülmektedir. Yapılan tezlerin sayılarının programlara göre bu kadar farklılık göstermesinin sebebi, üniversitelerin çoğunuğunun yüksek lisans düzeyinde lisansüstü eğitim vermesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Türkiye genelinde erken çocukluk eğitimi alanında doktora düzeyinde lisansüstü eğitim veren yalnızca beş üniversite (Marmara, İstanbul, Gazi, Hacettepe ve ODTÜ) bulunmaktadır.

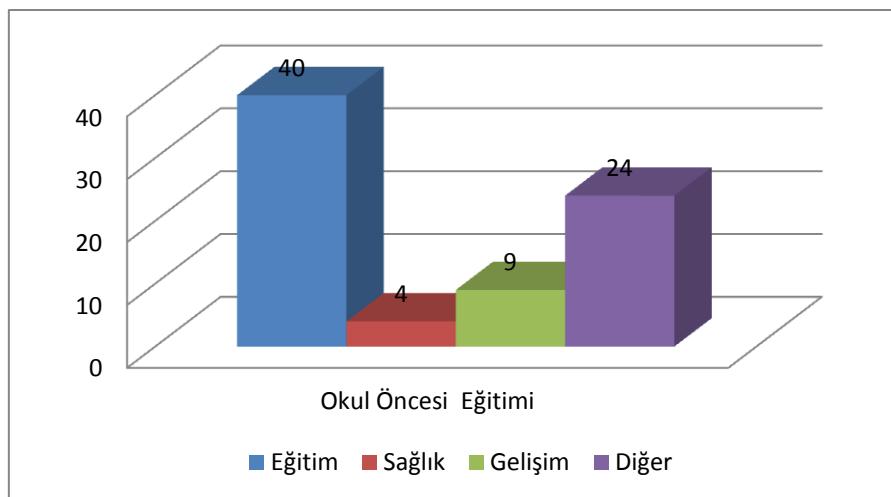
Grafik 2. *Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yer Alan Tezlerin Yürüttüğü Üniversiteler*

Grafik 2 incelendiğinde erken çocukluk eğitimi kapsamında yapılan tezlerin ($f=77$) 12 farklı üniversitenin bünyesinde yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Bu alanda yapılan tezlerin sayısında ilk sıralarda sırasıyla Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Çukurova Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi yer almaktadır. Tezlerin genellikle belirli üniversitelerde yoğun olarak yürütülmüştedir, bu üniversitelerin gelişmiş üniversiteler olmasının ve anabilim dallarında öğretim üyesi sayılarının ve unvanlarının bu programları açmaya yeterli olması ile bu üniversitelerde mevcut programların altyapılarının oturmuş olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Ayrıca bu üniversitelerin bulunduğu şehirlerin metropol şehirler olmasının ve çalışma grubuna çok daha kolay ulaşılmasının yukarıda adı geçen üniversitelerin niceliksel olarak ön plana çıkışlarını sağladığı düşünülmektedir.

Grafik 3. *Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yer Alan Tezlerin Yazıldığı Yıllar ve Dağılımları*

Grafik 3 incelendiğinde okul öncesi eğitiminde yürütülen tezlerin sayısının yıllara göre düzensiz bir dağılım gösterdiği görülmektedir. Örneğin 2006 yılında 11 tane tez yürütülmüş; bu sayı 2007 yılında 16'ya artmış, 2008 yılında 9'a düşmüş ve sonraki yılda tekrar artış göstermiştir. Bu bulgularda dikkat çeken ve araştırmacılar tarafından ayrıca önemli görülen durum ise; 2005 yılından sonra yürütülen tezlerin sayısında bir sıçrama niteliğinde artışın söz konusu olduğudur. Bu durumun değişen eğitim-öğretim programları doğrultusunda okul öncesi programlarının farkındalığının artması ve önemini her geçen gün kavranmasıyla, öğretmenler ve alana ilgi duyan diğer disiplinlerdeki bireyler tarafından talebin artmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Son yıl olan 2011'de bir düşüş gözlene de bu durumun, yeni savunulan tezlerin enstitülerce sisteme yüklenmesinden kaynaklanan gecikmeler ve ulaşılan tez sayısının azlığından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Grafik 4. *Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yer Alan Tezlerin Konularına Göre Dağılımları*

Grafik 4'te erken çocukluk eğitimi alanında yürütülen tezlerin konularına göre dağılımı gösterilmiştir. Konuların dağılımı yapılrken, MEB (2006)'in 36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitimi Programında yer alan, çocukların eğitilmesi ve geliştirilmesi gereken alanlar (psiko-motor gelişim, dil gelişimi, bilişsel gelişim, sosyal-duygusal gelişim, özbakım becerisi ve çocuğun eğitimi) dikkate alınmıştır. Bu kapsama girmeyen konular ise diğer başlığında değerlendirilmiştir.

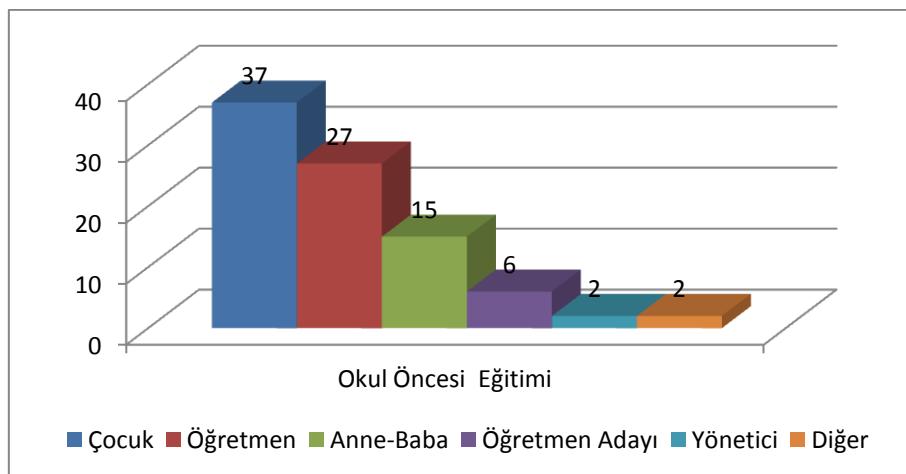
Okul öncesi eğitimi alanında yapılan tezlerde en çok araştırılan konunun eğitim ($f=40$) olduğu tespit edilmiştir. Eğitim alanı kapsamında, en çok çalışılan alanlar sırasıyla fen ve doğa eğitimi ($f=8$), matematik eğitimi ($f=6$), yaratıcılık eğitimi ($f=3$), aile eğitimi ($f=3$) ve ikişer kez çalışılan yabancı dil eğitimi, karakter eğitimi, okuma-yazmaya hazırlık çalışmaları, eğitim programına yönelik çalışmalar, görsel sanatlar eğitimi, müzik eğitimi ve kaynaştırma eğitimi; ayrıca her biri birer kez çalışılan okulların kalitesine yönelik çalışmalar, davranış eğitimi, çevre eğitimi, okula hazır bulunulşuk, üstün yetenekli çocukların eğitimi ve benlik sayısına yönelik çalışmalar olarak tespit edilmiştir.

Gelişim alanında dokuz tane tez yürütülmüştür. Bunların da kapsamlarının; bilişsel gelişim ($f=3$), dil gelişimi ($f=2$), sosyal-duygusal gelişim ($f=2$), motor gelişim ($f=1$) ve fiziksel gelişim ($f=1$) olduğu görülmüştür. Sağlık alanında yapılan tezlerin ($f=4$) konuları astım rahatsızlığı olan çocuklar ($f=1$), beslenme alışkanlıkları ($f=1$) ve temizlik alışkanlıkları ($f=1$) ile ilgilidir. Diğer olarak sınıflandırılan tezlerin çalışma konuları; eğitim yönetimi, eğitimde ölçme değerlendirme, sınıf yönetimi, sınıf içi iletişim, öğretmenlerin yeterliliği,

okulların fiziksel durumu, çocuk oyunları, tiyatro oyunları gibi çok çeşitli disiplinlere dağılmaktadır.

Yukarıdaki bulgular ışığında yürütülen lisansüstü tezlerin konu olarak çoğunlukla eğitim boyutuna yönelik araştırmalar olduğu görülmektedir. Şüphesiz bu beklenen bir bulgudur. Ancak, yürütülen tezlerin eğitim alanları kapsamında da sınırlı kaldığı görülmektedir. Eğitim alanında fen ve doğa eğitimi ile matematik eğitimi yoğunlukla çalışılmıştır. Ayrıca sağlık, gelişim ve diğer kapsamında yer alan disiplinler arası çalışmaların sayıca yetersiz olduğu düşünülmektedir. Bu durum başka alanlara yönelik yapılmış benzer çalışmalarında da tespit edilmiştir (Baba, Öksüz, Çevik ve Güven, 2011; Bertan, Haznedaroğlu, Koln, Yurdakök ve Güçiz, 2009; Tarman, Acun ve Yüksel, 2010; Yıldız, 2004). Genel olarak tezlerin konularında belirli kalıpların dışına çıkılmadığı tespit edilmiştir. Okul öncesi eğitimi anabilim dalının diğer anabilim dallarına göre daha yeni olması, çalışılan konuların zenginleşmesi açısından yeterli zamana ihtiyacının olduğu da gözden kaçırılmaması gereken bir noktadır.

Tezlerde Yer Alan Çalışma Grupları

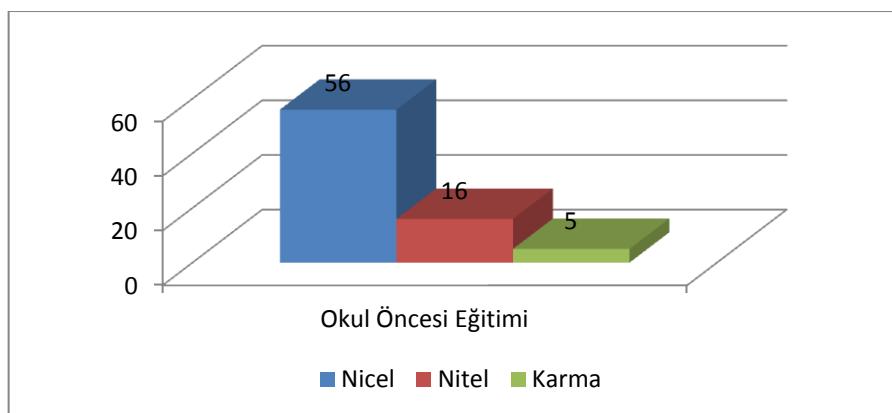

Grafik 5. Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yer Alan Tezlerdeki Çalışma Grupları

Grafik 5 incelendiğinde yürütülen tezlerde çalışılan grupların başında çocuklar gelmektedir. Alanın doğrudan yöneldiği paydaşlardan en önemlisi olan çocukların ilk sırada yer alması araştırmacılar tarafından beklenen bir durumdur. Okul öncesi dönemi kapsayan yaş aralığında çocukların yaş grupları içerisinde 3-6 yaş arası çocukların çalışılan tezler ($f=37$) ilk sırada yer almaktadır. Öğretmenler ($f=27$) araştırmaların önemli çalışma gruplarından birini oluşturmuşlardır. Anne babalar da çalışma gruplarında ($f = 15$) önemli bir yer teşkil

etmektedir. Öğretmen adaylarının ($f = 6$), ve okul yöneticilerinin ($f = 2$) yanı sıra “diğer” sınıfında yer çalışma gruplarını ise okul öncesi eğitim kurumları ve öğretim üyeleri oluşturmaktadır. Genel olarak incelendiğinde okul öncesi eğitime yönelik hemen tüm paydaşların araştırmalara dâhil edildiği anlaşılmaktadır.

Tezlerde Kullanılan Araştırma Türleri

Grafik 6. Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yer Alan Tezlerde Kullanılan Araştırma Türleri

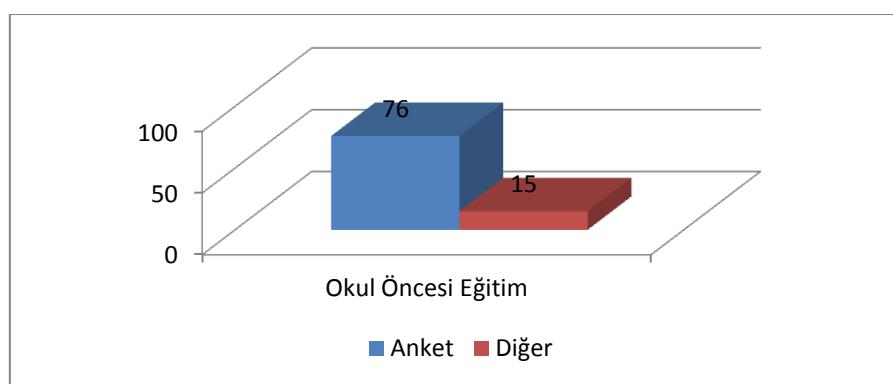
Grafik 6 incelendiğinde yapılan araştırmalarda nicel araştırma yöntemlerinin ($f = 56$) daha fazla kullanıldığı öne çıkmaktadır. Nicel araştırmaların 13 tanesi deneysel desenli araştırmalardır. Buna göre okul öncesi eğitimi anabilim dalında pozitivist paradigmın etkisinin olduğu söylenebilir. Nitel araştırma yöntemleri ($f = 16$) alanda yürütülen tezlerde ikinci sırada kullanılmıştır. Daha derinlemesine bilgi edinimi sağlayan karma yöntem alanda yürütülen tezlerde beş kez tercih edilmiştir.

Gerek fen bilimlerinde gerekse sosyal bilimlerde geleneksel olarak yaygın bir biçimde kullanılan araştırma yöntemlerinin “nicel araştırma yöntemleri” olduğu bilinmektedir. Nicel araştırma yöntemleri pozitivist paradigmadan etkilenmemiştir. Pozitivist paradigma düşünce itibarı ile Fen bilimlerini etkilemiştir. Fen bilimleri Sosyal bilimlere göre tarihte daha etkili olduğu için Fen bilimlerinin yöntemleri Sosyal bilimleri de etkilemiştir. Bu etkileşimler sonucu Sosyal bilimler alanında da nicel araştırma yöntemleri yoğun bir şekilde kullanılmıştır. İlerleyen yıllarda eğitim araştırmalarının çoğulcu bir yapı gerektirdiği görüşünden hareketle nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı karma yöntemlerin önemi üzerinde durulmuştur (Yıldız, 2004).

Araştırmadan elde edilen bu veri, diğer disiplinlerde gerçekleştirilmiş benzer çalışmaların (Baba, vd., 2011; Tarman, vd., 2010; Yıldız, 2004) bulguları ile örtüşmektedir.

Bu araştırmalarda incelenen tezlerde de nitel araştırma yöntemleri daha fazla tercih edilmemiştir. Baba vd. (2011), bu durumu nicel araştırma yöntemlerinin diğer yöntemlere göre daha kısa zamanda gerçekleştirilebilmesinden kaynaklanabileceği şeklinde açıklamıştır. Yıldız (2004) ise nitel araştırmamanın azlığını, bu araştırmalara temel teşkil edecek nicel bilgi birikimi ve bilimsel temelin hazır olması gereğiyle açıklamıştır. Yıldız'ın bu görüşüne göre araştırmada incelenen anabilim dalının yeni gelişen genç ve dinamik bir alan olması nedeniyle nicel araştırma yönteminin fazla olması beklenilen bir sonuç olarak yorumlanabilir. Ayrıca Yıldız (2004), nitel araştırma yöntemlerinin güçlü bir araştırma tasarımlına ve ayrıntılı bir yapılandırmaya ihtiyacı olduğunu belirterek üniversitelerde verilen araştırma eğitiminin niteliği ve niceliği düşünüldüğünde, nitel araştırma yapacak araştırmacı sorununun ortaya çıktığını vurgulamıştır.

Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Yöntemleri

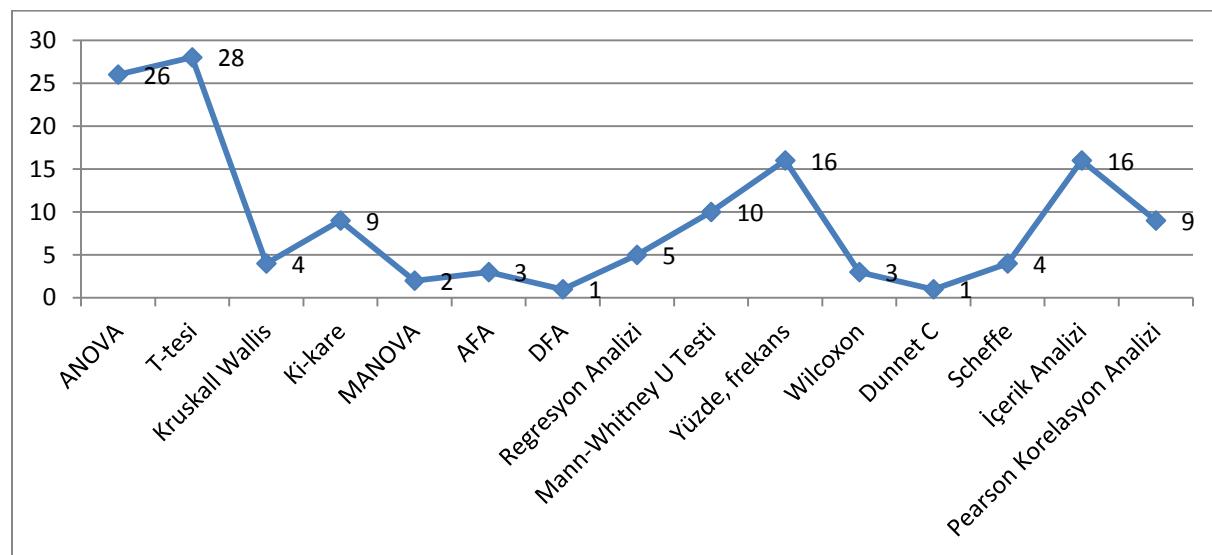
Grafik 7. Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yer Alan Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Araçları

Grafik 7 incelendiğinde okul öncesi eğitim alanında yürütülen tezlerde çeşitli veri toplama araçları kullanılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinin daha fazla tercih edilmesinden dolayı bu araştırma yöntemine yönelik veri toplama araçlarının sayıca fazla olması beklenilen bir durumdur.

Alanda yapılan tezlerde veri toplama aracı olarak en sık anket ($f = 76$) tercih edilmiştir. Kullanılan anketlerin 5'i hazır veya uyarlanmış, 42 tanesi ise araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Anketler içerisinde ölçek, en çok tercih edilen ($f = 29$) ikinci veri toplama yöntemidir. Uygulanan ölçeklerin 24 tanesi hazır veya Türkçeye uyarlanmış, 5 tanesi

ise araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Diğer kapsamında yer alan veri toplama araçlarını ise kontrol listeleri, başarı testleri, yetenek testi, resim çizdirmeye oluşturmaktadır.

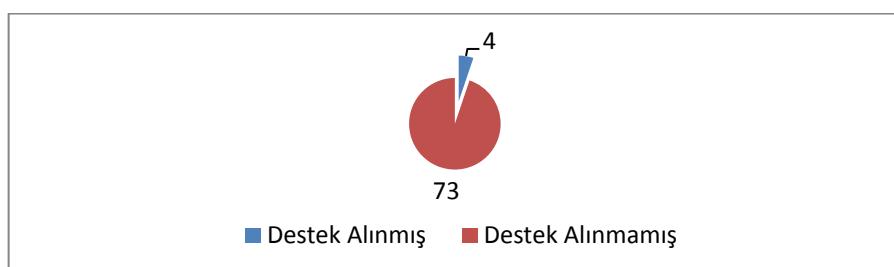
Tezlerde Veri Çözümlemede Kullanılan İstatistikler

Grafik 8. Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yer Alan Tezlerde Kullanılan İstatistikler

Grafik 8 yakından incelendiğinde araştırmada yer alan tezlerde araştırma türleri ile veri toplama araçlarının paralellik gösterdiği görülmektedir. Nicel araştırma tekniği daha fazla tercih edildiği için genel anlamda betimsel istatistiklerin yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir. Özellikle parametrik testlerden t-testi ve ANOVA sıkılıkla kullanılmıştır. Nonparametrik testlerden Mann Whitney-U ve Kruskall Wallis yaygın olarak kullanılmaktadır. Nitel araştırmaların hepsinde yöntem olarak içerik analizi kullanılmıştır. Betimleyici istatistiklerden yüzde ve frekans kullanılan istatistikler arasındadır.

Proje Olarak Yürüttülen Tezler

Grafik 9. Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yer Alan Tezlerin Desteklenme Dağılımı

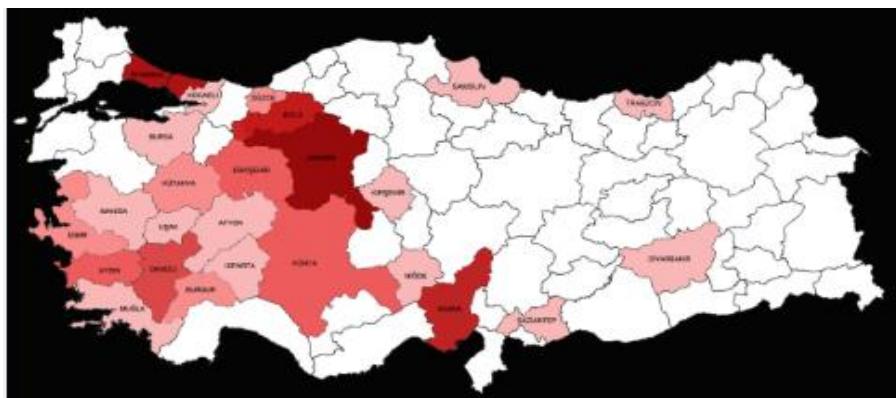
Garfik 9 incelendiğinde yapılan tezlerin yalnızca dört tanesinin üniversite veya MEB tarafından desteklenmiştir. Sayının oldukça yetersiz olduğu düşünülmektedir. Projeye dönüştürülmüş ve destek almış çalışmalardan üç tanesi Üniversiteler tarafından desteklenirken, bir tanesi de MEB tarafından desteklendiği görülmüştür. Bu noktada lisansüstü eğitim alan bireylerin tezlerini projelere dönüştürerek destek almaları çalışmalarını daha rahat yürütebilmelerine, maddi yüklerin bir kısmından kurtulmalarına, çalışmalarını daha geniş bir çalışma grubuna uygulamalarına ve çalışmaları için daha nitelikli veri toplamalarına fırsat sağlamış olacaktır. Ayrıca yapılan hiçbir tez Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından desteklenmemiştir. Bu durumun TÜBİTAK'ın lisansüstü öğrencilerine yönelik verdiği bursun ağırlıklı olarak ALES puanına göre düzenlenmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Okul öncesi eğitimi anabilim dalına devam eden öğrencilerin sosyal bilimler alanı kapsamında matematik, fen ve teknoloji, Türkçe veya eğitim bilimlerinin diğer alanında lisansüstü eğitim alan bireylerle beraber değerlendirilmesinin, destek alma şanslarını düşürdüğüne inanılmaktadır.

Tez Araştırmalarının Yürüttüğü İller

Tablo 1.

Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yürüttülen Tezlerin Çalışıldığı İller

İl Adı	N	İl Adı	N
Adana	11	Isparta	1
Afyon	1	İstanbul	13
Ankara	26	İzmir	2
Arizona	1	Kırşehir	1
Aydın	3	Kocaeli	1
Bolu	6	Konya	3
Burdur	2	Kütahya	2
Bursa	1	Manisa	1
Denizli	4	Muğla	1
Diyarbakır	1	Niğde	1
Düzce	2	Samsun	1
Eskişehir	3	Trabzon	1
Gaziantep	1	Uşak	1

Grafik 10. Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yürüttülen Tezlerin Türkiye Haritasındaki Dağılımı

Tablo 1 ve Grafik 10 incelendiğinde yürütülen tezlerin Türkiye'nin çok sınırlı bir bölgesinde gerçekleştiği görülmektedir. En çok çalışılan ilk üç il sırasıyla Ankara, İstanbul ve Adanadır. Bu durumun bazı nedenleri olduğu düşünülmektedir. Okul öncesi eğitimi alanının lisansüstü programlarının az sayıda üniversite tarafından açılması öncelikli neden olarak düşünülmüştür. Bu faktör araştırmaların o bölgede ve o şehirde yoğunlaşmasına neden olmaktadır. Çalışmaların destek alma durumlarının azlığı bir başka neden olarak düşünülebilir. Lisansüstü tezlerini yazan araştırmacılar maddi olanaksızlıklardan dolayı farklı şehirlerden veri toplayamamaktadır. Bu durum çalışmaların sınırlı bir alanda yapılmasına neden olmaktadır. Bir diğer etkenin ise araştırmacıların tezlerini hemen bitirmek istemelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Birden fazla şehirde çalışılması, tezin veri toplama süresini uzatacağından, araştırmacılar tek bir il üzerinde yoğunlaşmış olabilir. Bertan ve arkadaşlarının (2009) yaptığı araştırmada erken çocukluk dönemine ilişkin yapılan çalışmaların hemen hemen tüm Türkiye'yi kapsadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bu araştırmanın sonucunun ise Bertan ve arkadaşlarının yaptığı araştırmanın sonucuya örtüşmediği tespit edilmiştir. Ancak Bertan ve arkadaşlarının incelediği çalışmaların içerisinde ulusal çaplı kuruluşların raporlarının yer almasının bu duruma neden olduğu düşünülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada 2002-2011 yılları arasında okul öncesi eğitimi alanında yapılan tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında elde edilen bulgulara göre ulaşılan sonuçlar ve sonuçlara yönelik öneriler şu şekilde sıralanabilir:

Yapılan bu araştırma ile okul öncesi eğitimi alanında toplam 77 adet teze ulaşılmıştır. Yürüttülen bu tezlerin büyük çoğunluğunun ODTÜ, Çukurova Üniversitesi, Bolu Abant İzzet

Baysal Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirildiği belirlenmiştir.

Yıllara göre dağılıma bakıldığından, özellikle 2006 yılından itibaren bir ivme olduğu görülse de tezlerin sayısında düzensiz bir dağılımin olduğu belirlenmiştir. Yapılan araştırmaların konusunun daha çok eğitim olduğu ortaya çıkmıştır. Sağlık ve gelişim alanları ise en fazla çalışılan konularıdır. Yürüttülen araştırmalarda, araştırma türü açısından alanda pozitivist paradigma etkisinin olduğu belirlenmiştir. Nicel araştırma yöntemleri en çok kullanılan araştırma yöntemleridir. Araştırmalarda yürütülen istatistiklerde parametrik testlerden t-tesi ve ANOVA'nın yaygın olarak kullanıldığı; nonparametrik testlerde ise Kruskall Wallis ve Mann Whitney-U testlerinin tercih edildiği saptanmıştır. Nitel verilerin çözümlenmesinin de içerik analizi ile yapıldığı ortaya çıkarılmıştır.

Alanda en çok kullanılan veri toplama aracının anketler olduğu ve kullanılan anketlerin çoğunu araştırmacılar tarafından hazırlanmış olduğu görülmüştür. En çok kullanılan bir diğer veri toplama aracı da ölçektir. Ancak ölçeklerin çoğunu anketlerin aksine Türkçe'ye uyarlama veya hazır ölçüği kullanma şeklinde kullanılmıştır. Bunların dışında Tüm bunların dışında envanter, başarı testi, kontrol listeleri vb. araçların da veri toplamak için kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tezlerde çalışma gruplarında dağılımin 3-6 yaş arası çocuklarda toplandığı görülmektedir. Ancak özellikle ailelere ve bu alanda görev yapan öğretim üyelerine yönelik çalışmaların sayısının yetersiz olduğu düşünülmektedir.

Okul öncesi eğitimi alanında yapılmış tezlerin sadece dört tanesinin proje desteği aldığı belirlenmiştir. Bu sonuçla paralel olarak, yürütülen tezlerin büyük çoğunluğu sadece belirli illerde yoğunlaşmıştır. En çok araştırma yapılan iller Ankara, İstanbul ve Adana olarak tespit edilmiştir.

Öneriler

Yukarıda tespit edilen sonuçlar doğrultusunda araştırmacılar tarafından şu öneriler getirilebilir:

Tezlerin çok sınırlı bir alanda çalışıldığı sonucundan hareketle tezlerin çok çeşitli illere yayılmasının alana fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Eğitim bilimleri, kültürlerden ve bireysel uygulamalardan etkilenmeye açık bir alandır. Bu nedenle çok zengin bir kültürel

yapıya sahip olan Türkiye'de bazı bölgelere sıkışmış araştırma sonuçlarının tüm ülkeye genellenmesinin araştırmaların sınırlılıkları içerisinde yer aldığına inanılmaktadır.

Alanda yapılmış lisansüstü tezlerin niceł yöntemlerle yapıldığı ve bu şekilde genellenebilir sonuçlara ulaşıldığı göz önüne alındığında, araştırmalarda daha derinlemesine bilgi edinmek için niceł ve nitel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma yöntemin tercih edilmesinin alana daha fazla katkı sağlayacağına inanılmaktadır. Ayrıca deneysel desenlerin kullanımının artırılmasının da alanda elde edilen sonuçların güvenirliğini artıracığı düşünülmektedir.

Araştırma kapsamında ele alınan hiçbir tezin TÜBİTAK tarafından desteklenmediği dikkate alındığında, özellikle Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri'nde TÜBİTAK'ın lisansüstü tezleri desteklerken kullandığı ölçütleri gözden geçirmesi gereği, bunun yanında araştırmacıların bu desteklerden faydalananma konusunda daha fazla bilgi sahibi ve girişken olmaları gerektigine inanılmaktadır. TÜBİTAK destek burslarının faydalanan alanlar itibariyle gözden geçirilerek az desteklenen alanların teşvik edilmesi ve planlamaların yapılmasının gerekliliği düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Altun, D., Şendil, Ç. Ö. & Şahin İ. T. (2011). Investigating the national dissertation and thesis database in the field of early childhood education in Turkey. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 12(2011), 483-492.
- Baba, M., Öksüz, Y., Çevik, C. ve Güven, E. (2011). *2005-2010 Yılları Arasında Sınıf Öğretmenliği Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi*. 10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Bildiri Kitabı (692-695), Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Bakioğlu, A. ve Gürdal, A. (2001). Lisansüstü tezlerde danışman ve öğrencilerin rol algıları: yönetim için göstergeler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1). S. 9-18.
- Bertan, M., Haznedaroğlu, D., Koln, P., Yurdakök, K. Ve Güçiz, B., D. (2009). Ülkemizde erken çocukluk gelişimine ilişkin yapılan çalışmaların derlenmesi (2000-2007). *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 52. S.1-8.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (4. Baskı). Ankara: PegemA Akademi.
- Can Yaşaş, M. & Aral, N. (2011). Türkiye'de okul öncesinde drama alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(22), 70-90.

- Dağlıoğlu, H. E. (2012). Okul öncesi öğretmenin özellikleri ve okul öncesi eğitime öğretmen yetiştirmeye. G. Haktanır (Editör). *Okul Öncesi Eğitime Giriş*. Altıncı Baskı. Ankara. Anı Yayıncılık, ss. 39-78.
- Gürkan, T. (2009). Okul öncesi eğitime giriş. (Ed. Ş. Yaşar), *Erken çocukluk dönemi ve okul öncesi eğitim*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Güven, G. & Azkeskin, K. E. (2010). Erken çocukluk eğitimi ve okul öncesi eğitim. İ. H. Diken (Editör). *Erken çocukluk eğitimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Hart, C. (2000). Doing a literature review.releasing the social science research imagination. London: SAGE Publications.
- Kuyumcu, A. ve Erdoğan, T. (2008). Yükseköğretimimin toplumsal değişimmeye etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(2). S. 240-250.
- Oktay, A. (2000). *Yaşamın sihirli yılları*. (İkinci Baskı). İstanbul: Epsilon.
- Sakin, A. (2010). Türkiye'de okul öncesi eğitimin tarihsel gelişimi. G. U. Balat (Editör). *Okul öncesi eğitime giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Şışman, M. (2005). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. (Sekizinci Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Tarman, B., Acun, İ. ve Yüksel, Z. (2010). Sosyal bilimler alanındaki tezlerin değerlendirilmesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 9(3). S. 725-746.
- Yıldız, A. (2004). Türkiye'deki yetişkin eğitimi araştırmalarına toplu bakış. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 37(1). S.78-97.

Extended Summary

Purpose

After examining the developments in the field of Early Childhood Education (ECE) in Turkey, one can consider that the origins of this field can be traced back to Ottoman Empire. During the Ottoman period, especially right before the Second Constitutional Era, there had been considerable developments in terms of Early Childhood Education. During the early years of the Republic, the ECE played second fiddle for a long time due to financial impossibilities and this remained to be so until 1949, the year in which the 4th National Education Council established. The Council's discussions were mainly focused on family education. Additionally, decisions regarding the creation of the preschool education institutions were taken at the 5th National Education Council. As part of the National Education Council, the most momentous progress made in terms of ECE was the redefinition of both the scope and role of the preschool education in 1974 at the 10th National Education Council. The progress achieved in the field of ECE had dramatically affected the development

plans. The 2nd five-year development plan was formulated to address the preschool education. Furthermore, studies regarding the preschool education methods were conducted during the 3rd and the 4th five-year development plans. At the 5th five-year development plan, the target for the pre-schooling rate was set to achieve 10%. For the 9th five-year development plan, which also includes today, the decisions were taken regarding not only the promotion of the preschool education, but also the improvement of the teacher training quality as well as the development of the physical possibilities.

Similar to the improvement of ECE, the origins of the teacher training for preschool education go back to old times. During the Republic period, significant progress had been made in teacher training for preschool education. Two women graduates from the Teacher Training School for Girls were sent to Europe in 1927 for their further education and training, and other students were sent to Europe as well until 1933. New measures in terms of teacher training for preschool education were taken in 1960s, the years during which women started to take part in the business world. Following the decision of the 7th National Education Council, evening classes in four Institutes for Women and Girls were arranged in order to train teachers for preschool education. In 1964, the Department of Child Development and Pediatrics was opened in different vocational schools for girls. The Council of Higher Education was created in 1981, and as a result of which the teacher training programs went under the auspices of universities. However, desired levels of success could not be achieved since the preschool education program remained at the level of associate degree. Undergraduate programs started to accept students for the Academic Year 1998-1999 and to produce their first graduates in 2002. During this 10-year period, the undergraduate programs of teacher training for preschool education became one of the most important programs of the faculty of education.

According to the data provided by the Student Selection and Placement Center in 2011, the program of preschool education is today available to students totally in 57 faculties of education, 50 of which are state universities and the remaining 7 are private universities. Throughout history, all of such changes in the field of education have an influence on each part of the society.

Each society is in a constant change. Cultural and social changes have visible effects. The changes taking place in the social structure are called social changes. There are a number of factors that are shaping, mediating and canalizing these changes. Education is one of the

most significant shareholders of the cultural and social change. The Turkish education system has been undergoing a reformative change since 2005. One of these reforms is the compulsory pre-school education. In spite of the fact that with the amendments in 2012, the pre-school education has been taken out of the context of the compulsory education; it gains more importance day by day as a result of the raised awareness among people and increasing support from the government and nongovernmental organizations(NGOs).

This importance has led to a change in not only the higher education programs, which are an important stakeholder of the education, but also in the university programs. Postgraduate education is provided in the institutes which have direct links with universities and each year, a great number of dissertations and theses are introduced to the body of literature. Scientific research is the prerequisite for the development of all educational sciences, as it is in other fields. The most comprehensive researches conducted in this field are the master's degree and PhD theses. The main purpose of this research is to bring a brand new point of view for future research by analyzing, via diverse variables, the master's degree theses conducted in the field of pre-school education and to make a contribution to this field by generating new ideas.

Method

Since the main objective in this targeted research is to carefully and thoroughly examine the theses carried out during recent years (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz and Demirel, 2009), descriptive research pattern has been adopted in the survey model. While examining the aforementioned theses, the technique of document analysis has been used as a method for qualitative data collection. The universe of this research is composed of the theses conducted in the field of pre-school education between 2002 and 2011. The sampling of this research has been identified by the criterion sampling, one of the purposive sampling strategies. The criterion in this research is as follows: Theses must have been conducted between 2002 and 2011, and registered under the department of preschool education at Turkish Council of High Education's Theses Documentation Center. Within the scope of this research, a total of 77 theses have been examined that are prepared by the Department of Preschool Education and registered at the Turkish Council of High Education's Theses Documentation Center.

Within the context of this research, theses are registered under the category of the Department of Preschool and Early Childhood Education at the National Theses Center's

webpage on the Turkish Council of Higher Education's website was downloaded. Theses that were not available to open access were obtained via libraries of the universities where the authors of these theses studied; however, it was not possible to obtain the full texts of some of these theses. Abstracts were used for those whose full texts were not accessible. Theses whose abstracts could not provide the desired data were excluded from the scope of this research.

A purpose-oriented “Thesis Examination Form” was developed by the researches in order to examine the theses that were acquired. At the preparation stage of this form, the body of literature was reviewed and the data collection tools used for similar researches conducted in other fields had carefully been examined. In this developed form, there is large amount of information about not only the year, type, subject, working group of the theses and the universities at which they are conducted, but also about the type of the research and tools used for the data collection, statistics used for data analysis, whether the theses are supported by projects and finally the cities where the researches were conducted. Since the number of the theses does not exceed 100, frequency (f) is used in data analysis instead of percentage (%) and shown on charts.

Results

Through this research, a total number of 77 theses have been examined in the field of preschool education and it has been specified that a big majority of these theses have been conducted at Middle East Technical University (METU), Çukurova University, Bolu Abant Izzet Baysal University Gazi University and Marmara University.

In looking at the annual view, one can see that even if there has been an increase in the number of theses conducted since 2006, the number remains unsteady. Education is the leader of the subjects in which researches were conducted. On the other hand, health and development are two of the least studied fields. It has been confirmed that the most frequently studied subject in the theses that are conducted in the field of pre-school education is education ($f=40$). Within the scope of education, the most studied fields are as follows: Exact sciences and natural sciences education ($f =8$), mathematics education ($f =6$), training for creativity ($f =3$), family education ($f =3$), foreign language education, character training, preparation for literacy training, preparations for training programs, visual arts education and training, music education, inclusive education ($f =2$) and studies related to the quality of the schools, behavioral education, environmental education, the state of being ready to go to school, education of the highly gifted children and the studies focused on self-respect ($f=1$).

When it comes to the field of development, a total number of nine theses have been conducted and their contexts are cognitive enhancement ($f = 3$), language development ($f = 2$), social-emotional development ($f = 2$), motor development ($f = 1$) and physical development ($f = 1$). The main subjects of the theses conducted in the category of health ($f = 4$) are children for asthma ($f = 1$), food habits ($f = 1$) and hygiene habits ($f = 1$). Other theses in this field whose main subjects are categorized as “others” are focused on various disciplines such as education management, assessment and evaluation in education, classroom management, intra-class communication, and sufficiency of the teachers, physical condition of the schools, children's plays and drama plays.

In the researches that are conducted, it has been noted in terms of research type that there is an influence of positivist paradigm. Quantitative research methods are the most commonly used research methods. As far as the statistics used in the researches are concerned, it has been deduced that t-test and ANOVA are commonly used as parametric tests. Kruskall Wallis and Mann Whitney-U tests are, on the other hand, used as non-parametric tests. Content analysis has been carried out for the analysis of the qualitative data.

The most frequently used data collection tool in this field is questionnaires and a big majority of these questionnaires have been prepared by researchers. The other most frequently used data collection tool has been scales. However, unlike questionnaires, a large portion of the scales exist scales or those that are adapted to Turkish. Apart from these two tools, interviews and survey techniques have also been used. Additionally, it has been concluded that other tools such as inventories, achievement tests and checklists have also been used.

It has been found out that only four of the theses conducted in the field of pre-school education have been supported by projects. Parallel to this result, it can be seen that a big majority of the theses are concentrated on certain cities. The cities in which the highest amount of research was conducted are Ankara, Istanbul and Adana.

Suggestions

Based on the fact that these were conducted in a very limited field, it has been concluded that spreading the researches to different cities might prove beneficial for the field. Educational sciences are open to influence from different cultures and individual practices. That is the reason why the results of some researches that are limited with some regions of Turkey, a country that has a rich cultural structure, and this incites us to make a generalization

for the whole of the country and make us think that it is caused by the limited scope of the researches.

Considering the fact that quantitative methods have been used in the theses that were conducted in this field, which thus led to the generalization of the results, one can conclude that in order to gain a deep understanding of the field, the use of mixed method in which qualitative and quantitative methods are combined together might prove beneficial and make a more tremendous contribution to the field. Besides, increased use of experimental designs might also improve the reliability of the results obtained in this field.

Taking into consideration the fact that none of the theses studied within the scope of the research is supported by the Turkish Scientific and Technical Research Institute (TÜBİTAK), one can conclude that TÜBİTAK supports the master's degree theses carried out in the fields of Social Sciences and Educational Sciences and the criteria of its support must be reconsidered. Besides, researches must be activate their entrepreneurial spirits and gain more information about how they could benefit from these supports. On the other hand, the fields that are supported by TÜBİTAK's grants must be reviewed and the fields that are less supported must not only be encouraged but also backed through planning process.